

Thematische werkgroep 1 **OSLO Cultureel Erfgoed**

3 maart 2020

INFORMATIE
VLAANDEREN

Agenda

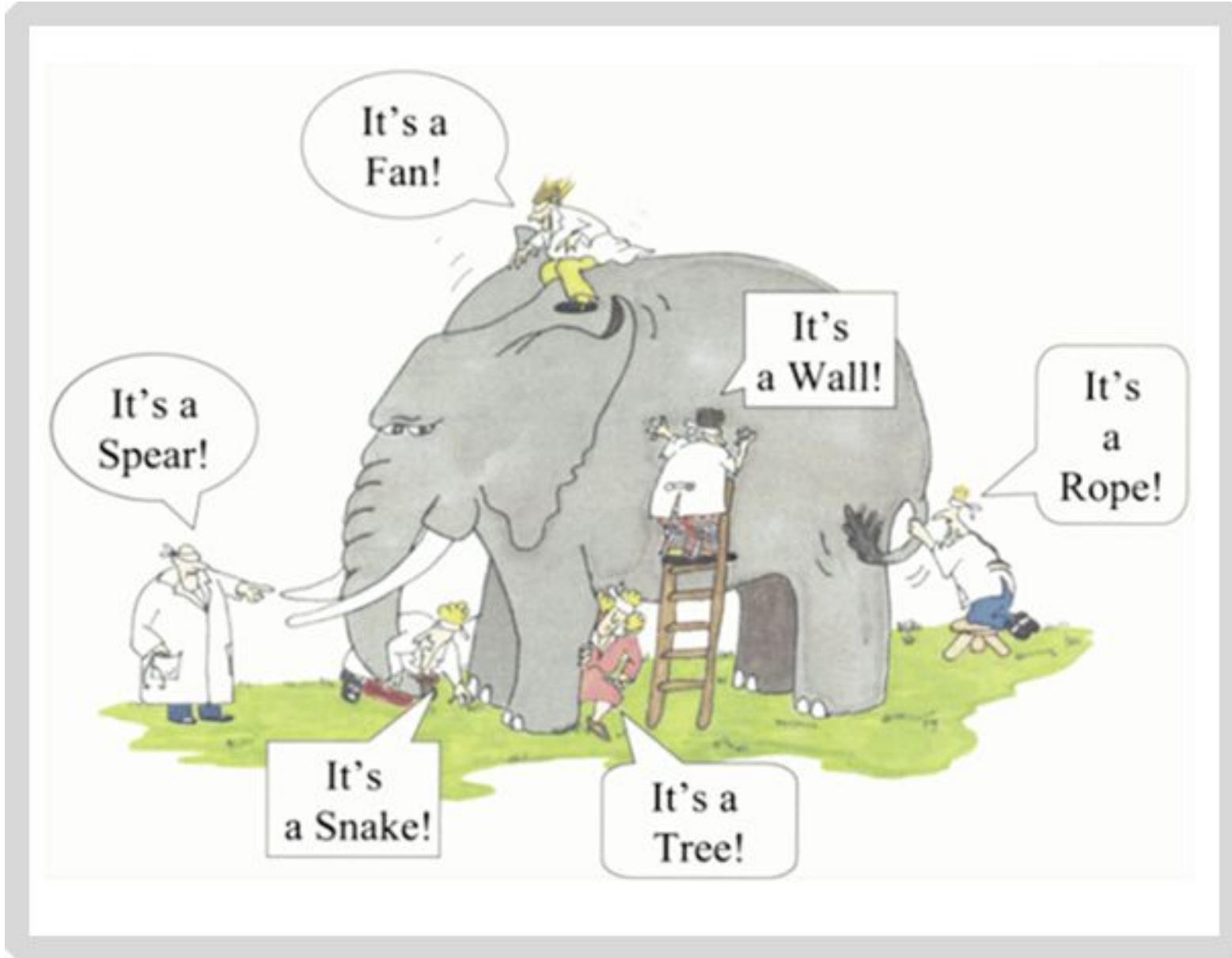
Context OSLO	5'
Context Cultureel Erfgoed	5'
Recap business werkgroep	10'
Verwerking business werkgroep	10'
Brainstormsessie	
Sneuvelmodel overlopen	50'
Pauze	10'
Definities kernconcepten	50'
Q&A	10'
Volgende stappen	5'

Tour de table

Context OSLO

Open Standaarden voor Linkende Organisaties

OSLO

Semantische interoperabiliteit

Technische interoperabiliteit

Tools

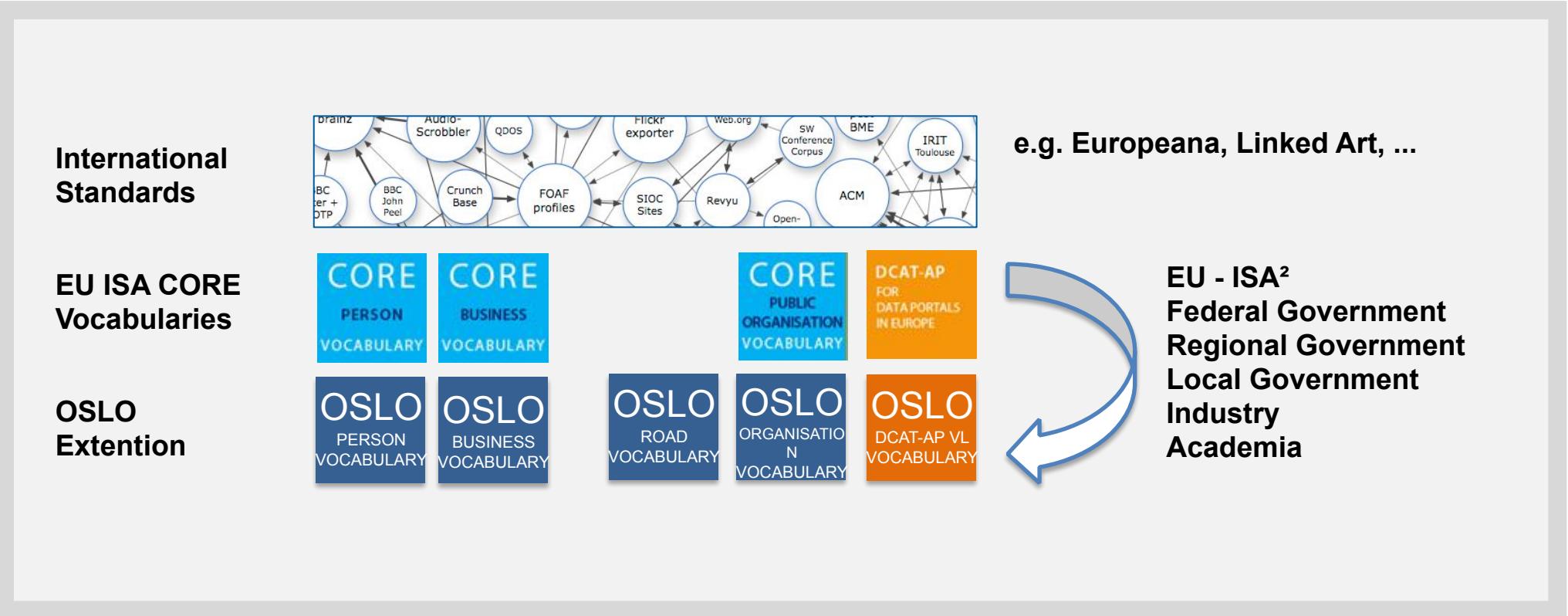

Ondersteuning & Governance

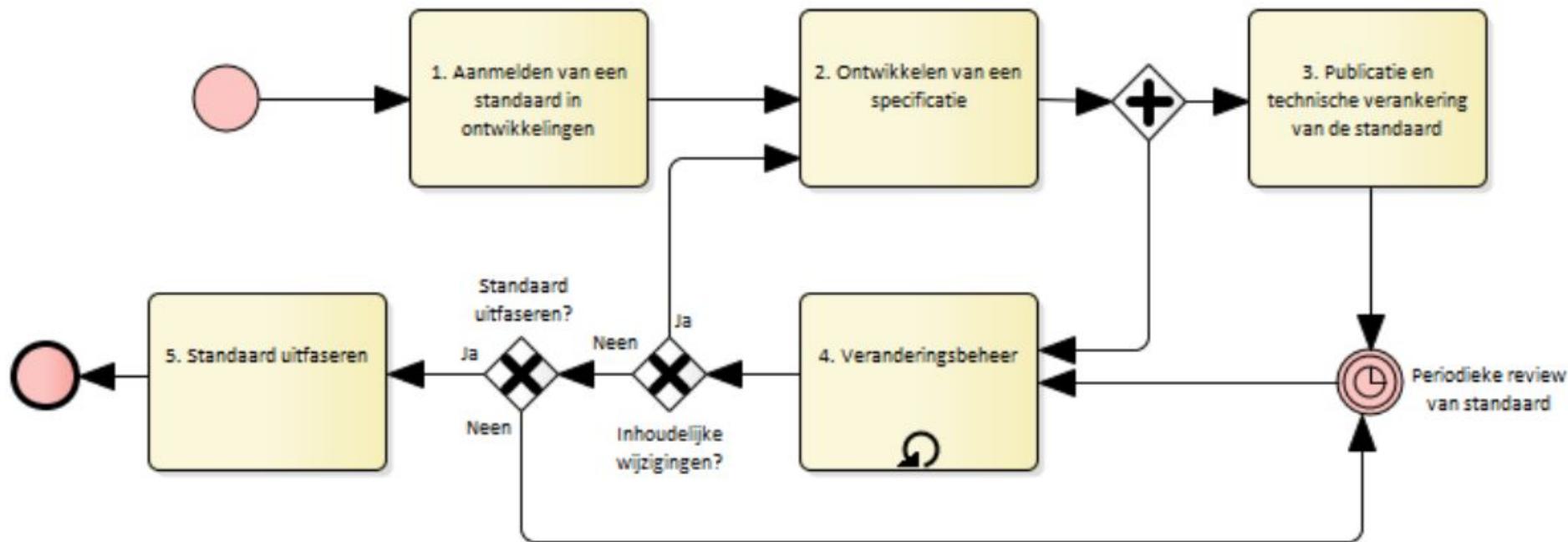
Use cases

Afstemming met bestaande standaarden

Proces en methode

Schaalbaar proces voor aanmelden, ontwikkelen, wijzigen en uitfaseren van datastandaarden.

data.vlaanderen.be.

The screenshot shows a grid of vocabulary definitions. The columns are labeled: Generiek, Adres, Organisatie; Person, Dienst, Besluit; Mandaat, Melding (ontwerpdocument), Notificatie (ontwerpdocument); Subsidie (ontwerpdocument), Toestemming (ontwerpdocument), Transactie (ontwerpdocument). Each row contains a brief description of the vocabulary's purpose and its relationship to other vocabularies.

Generiek	Adres	Organisatie
Een algemeen ondersteunend vocabularium.	Het Adres vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van een Belgisch adres.	Het Organisatie vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van organisaties en bouwt verder op de vocabularia van W3C en IS.
Person	Dienst	Besluit
Het Persoon vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van personen en hun relaties. Het bouwt verder op vocabularia van W3C en IS.	Het Dienst vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van publieke dienstverlening. Het is gebaseerd op het Core Public Service Vocabulary Application Profile.	Het Besluit vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van notulen en besluiten. Het bouwt verder op de Europese Legistagion identifier.
Mandaat	Melding (ontwerpdocument)	Notificatie (ontwerpdocument)
Het Mandaat vocabularium legt termen en definities vast voor het beschrijven van mandaten.	Dit vocabularium is ontwikkeld in voor het beschrijven van een systeem voor het melden van fouten en onvolledigheden in digitale gegevensbronnen en de opvolging ervan.	Het Notificatie vocabularium is ontwikkeld in voor het beschrijven van notificaties in de context van de notificatiecomponent, een generieke bouwsteen van Informatie Vlaanderen.
Subsidie (ontwerpdocument)	Toestemming (ontwerpdocument)	Transactie (ontwerpdocument)
Het Subsidie vocabularium is een aanvulling op het Dienst vocabularium en definiert extra klassen en attributen voor het beschrijven van subsidiaatregelen.	Het Toestemming vocabularium is ontwikkeld in voor het beschrijven van toestemming (consent) in de context van de notificatiecomponent en contactvoordeurmodule, generieke bouwstenen van Informatie Vlaanderen.	Het Transactie vocabularium is een aanvulling op het Dienst vocabularium en definiert extra klassen en attributen voor het beschrijven van publieke dienstverlening in een transactieel context.

- > Person
- > Organisation
- > Address
- > Building
- > Road
- > Public Service
- > Transactional Services
- > Civic issue tracking
- > Notification
- > Consent (GDPR)
- > Contact preferences
- > Government Grants
- > Public Domain
- > Local Decisions
- > Political Mandate

data.vlaanderen.be.

Klasse Geregistreerd Persoon

Type	Klasse
URI	https://data.vlaanderen.be/ns/persoon#GeregistreerdPersoon
Specialisatie van	http://www.w3.org/ns/person#Person
Definitie	Persoon waarvan de gegevens zijn ingeschreven in een register.
Gebruik	Doorgaans is dit register een bevolkingsregister maar het kan bv ook een kiesregister zijn. De ingeschreven gegevens hebben betrekking op de identiteit (vb Naam en Voornaam) en de Verbleefplaats vd Persoon en op belangrijke levensgebeurtenissen zoals Geboorte, Huwelijk, Overlijden etc. Deze gegevens worden typisch geregistreerd door de overheid, ze bieden de ingeschreven Persoon wettelijke bescherming en laten de overheid toe om basisstatistieken op te stellen over zijn bevolking.

Summary of term

The Person Core Vocab following terms.

Class
label

comment

persoon object a sub class of both foaf:Person and schema:Person which both cover imaginary characters as well as real people.

subClassOf

[foaf:Person](#)

subClassOf

[schema:Person](#)

gsregister
gegevens
de
nissen
rden
chreven
reven in
n> ;

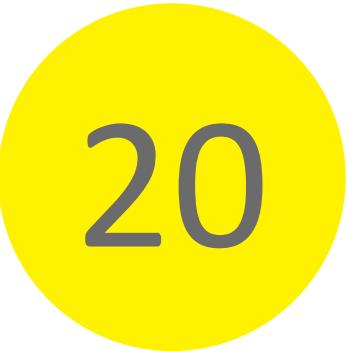
```
>://data.vlaanderen.be/ns/persoon#GeregistreerdPersoon a owl:Class ;
dfs:label "Gezinsrelatie"@nl ;
ann:usageNote "Bv echtgenoot, zoon, schoonmoeder."@nl ;
dfs:comment "Relatie tussen leden van eenzelfde gezin."@nl ;
dfs:isDefinedBy <https://data.vlaanderen.be/ns/persoon> ;
dfs:subClassOf
s://data.vlaanderen.be/ns/persoon#Persoonsrelatie> .
```

<https://data.vlaanderen.be/ns/persoon>

Status 2020

Erkende
standaarden

Kandidaat-
standaarden

Standaarden in
ontwikkeling

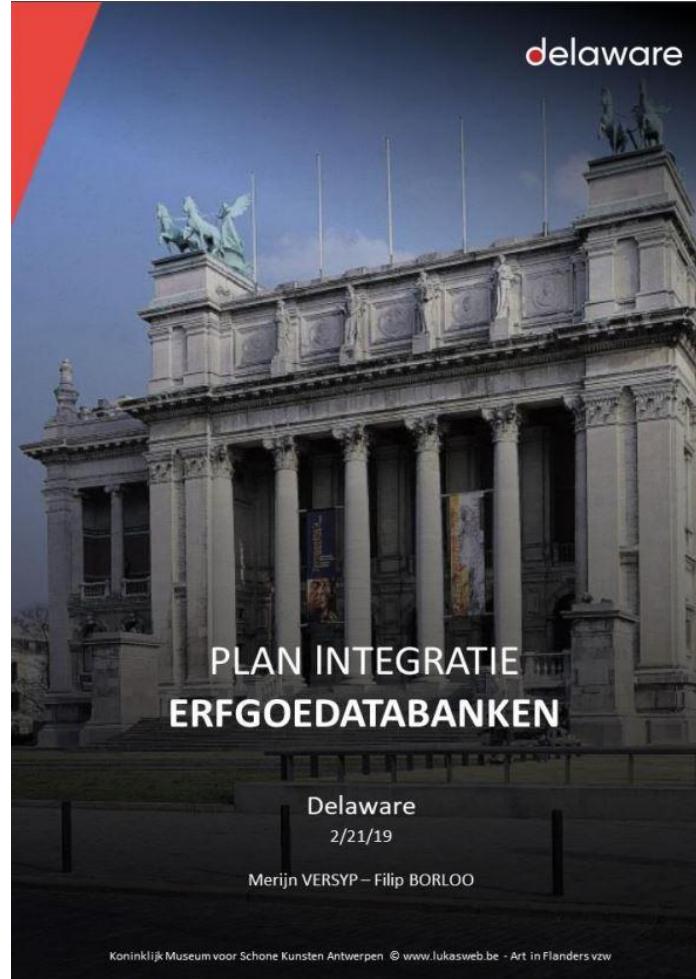
Context Cultureel Erfgoed

Het cultureel-erfgoedobject

Context en aanleiding

2017

2019

Context en aanleiding

cultuursector versterken
door een cultuurbreed kader
te ontwikkelen en te operationaliseren

productie, beleving en verspreiding
van cultuur

Open en toegankelijke digitale culturele content

in principe open

vindbaar en bereikbaar

bruikbaar

beperkingen auteursrecht
zijn minimaal

Digitale netwerkinfrastructuur voor Vlaanderen

referentiearchitectuur

poolen van middelen

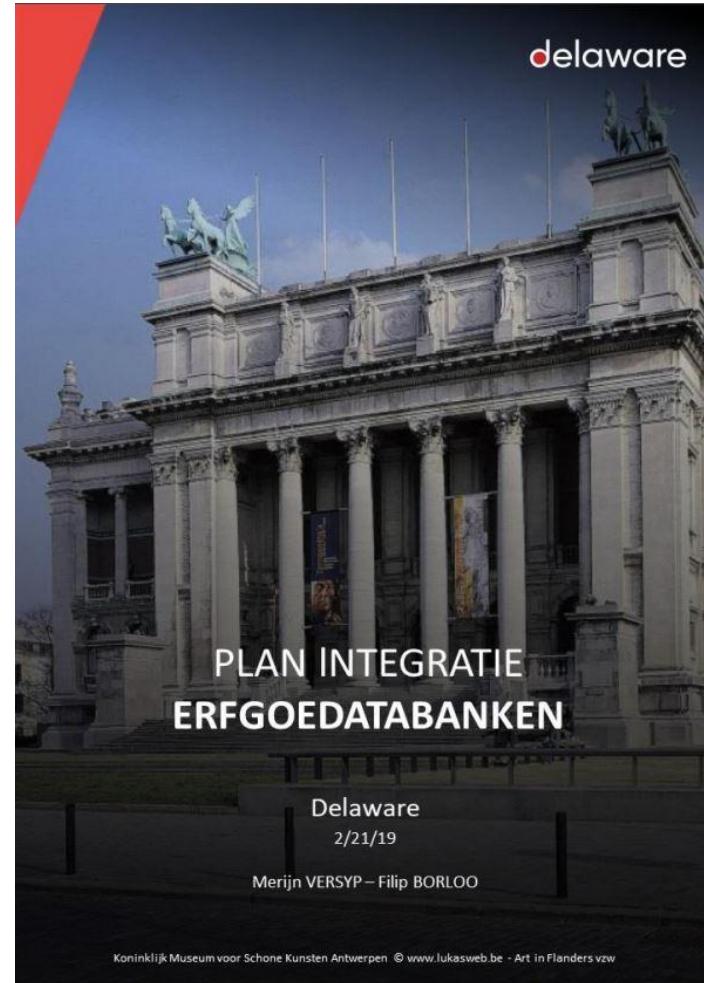
centrale services

actieve ontwikkeling van
software en service

Context en aanleiding

Sinds 2018 ressorteren de (ex-provinciale) erfgoeddatabanken onder de bevoegdheid van de Vlaamse Overheid.

Context en aanleiding

19 strategische initiatieven in functie van de operationele en technische integratie in een breder ecosysteem.

Duurzaam toegankelijk maken van data via uitwisselingsstandaarden

De definitie van een standaard voor de uitwisseling van informatie rond erfgoedobjecten.

Een semantische standaard

- zorgt voor delen en uitwisselen van data tussen verschillende stakeholders;
- zorgt voor machine leesbare data;
- levert efficiëntiewinst op als de data in verschillende processen gebruikt kunnen worden;
- bevordert innovatie, doorbreekt monopolies en geeft meer ontwikkelingskansen;
- is belangrijk om het potentieel van een linked (open) data strategie te optimaliseren en zo een breed mogelijke cultuurspreiding te realiseren;
- zorgt voor betere inzichten over het gebruik.

Literatuur

Visienota ‘een Vlaams cultuurbeleid in het digitale tijdperk’

<https://cjsm.be/cultuur/themas/e-cultuur-en-digitalisering/visienota>

Rapport ‘plan integratie erfgoeddatabanken’

https://cjsm.be/cultuur/sites/cism.cultuur/files/public/190316_delaware_-integratie_provinciale_efgoeddatabanken_0.pdf

hans.vanderlinden@vlaanderen.be

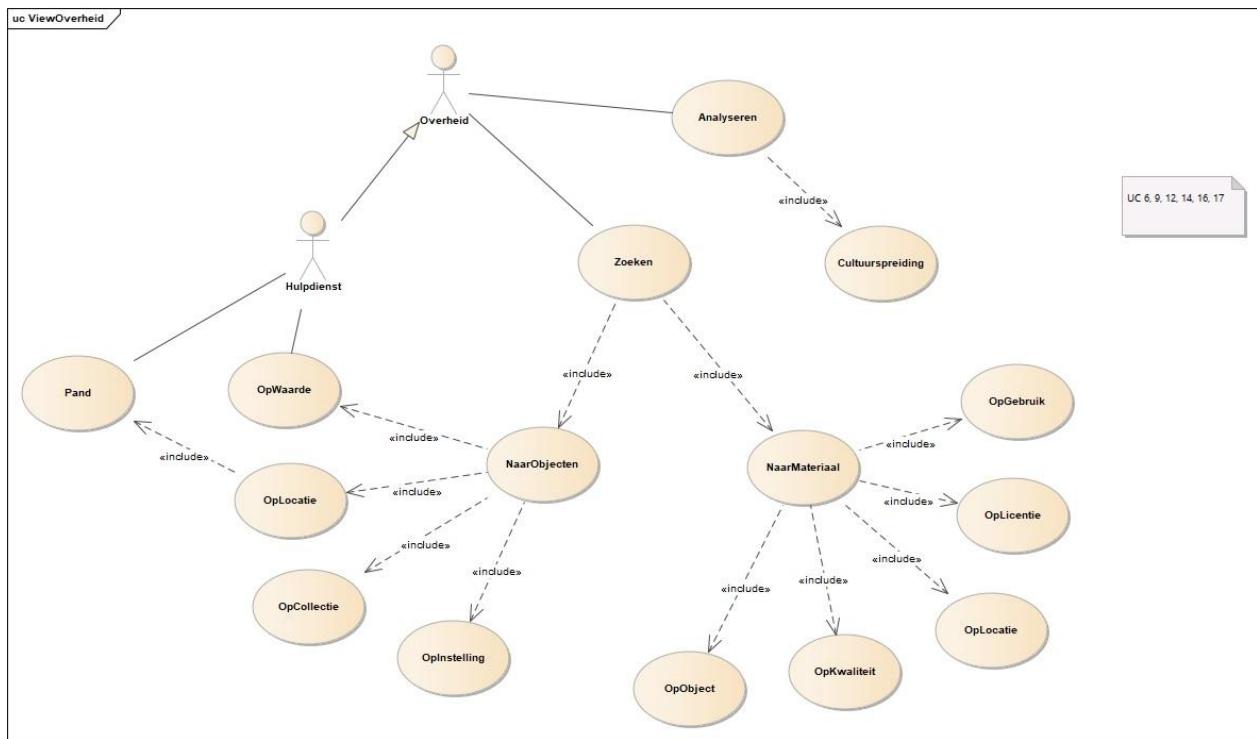
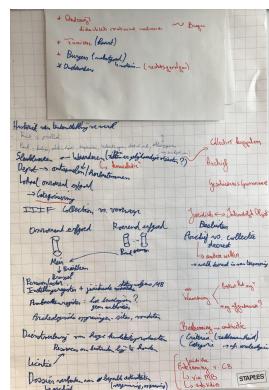
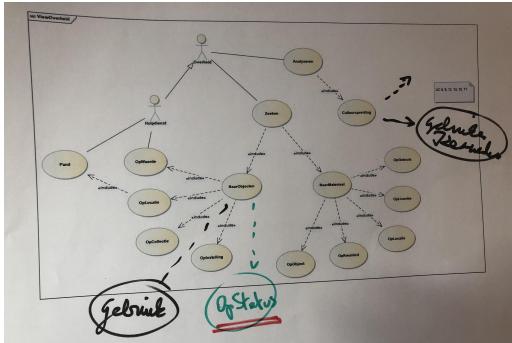
Recap en verwerking Business Werkgroep

Brainstormsessie

Het doel van de brainstormsessie was om inzichten te verkrijgen in de bestaande en potentiële use cases en stakeholders omtrent een standaard over culturele erfgoedobjecten en het afbakenen van deze standaard.

1. Aan de hand van enkele vooraf opgestelde use cases werden diagrammen opgesteld.
2. Hierbij werden vragen beantwoord zoals:
 - a. Wie zijn de betrokken stakeholders?
 - b. Wat willen deze stakeholders doen?
 - c. Welke informatie hebben zij hiervoor nodig?
 - d. Welke zaken mis ik?
3. Deze informatie werd samengevat en in kernwoorden op de diagrammen en op de flipcharts aangebracht.

Brainstormsessie

Vervolgens mochten de deelnemers markeringen plaatsen bij wat voor hun de belangrijkste use cases zijn.

Stakeholder (met bijhorende use cases)	Aantal markeringen
Burger	8
Stakeholder (Algemeen)	6
Collectiebeheerder	6
Overheid	3
Onderzoeker	3
Softwareontwikkelaar	2
Politie & Handelaar	1

Opmerking: Hierbij is het belangrijk om te begrijpen dat de burger, de algemene stakeholder en de collectiebeheerder niet zozeer als belangrijkste belanghebbende worden beschouwd, maar wel de use cases die in deze respectievelijke diagrammen zijn opgenomen.

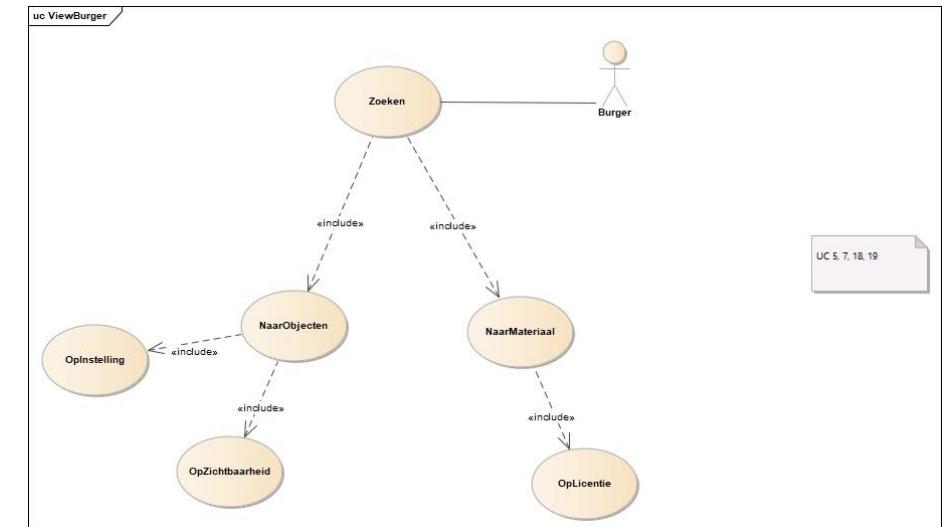
Burger

Use cases verbonden aan Burger

5. Als burger wil ik weten welke objecten bij welke instelling bewaard worden en welke er tentoongesteld zijn.
7. Als burger wil ik weten welk materiaal rechtenvrij (of tegen welke licentie) kan gebruikt worden.
18. Als burger wil ik digitale reproducties van public domain werken kunnen downloaden en afdrukken.
19. Als burger wil ik geen persoonlijke bemiddeling meer bij het aanleveren van afbeeldingen; alles moet geautomatiseerd via het internet kunnen verlopen.

Opmerkingen van de werkgroep

- Het moet mogelijk zijn om te zoeken naar objecten op locatie en daaraan gekoppeld de toegankelijkheid.
- Locatie kan gedetailleerd gespecificeerd worden als de exacte bewaarplaats.
(e.g. een schap van een rek in een archief)

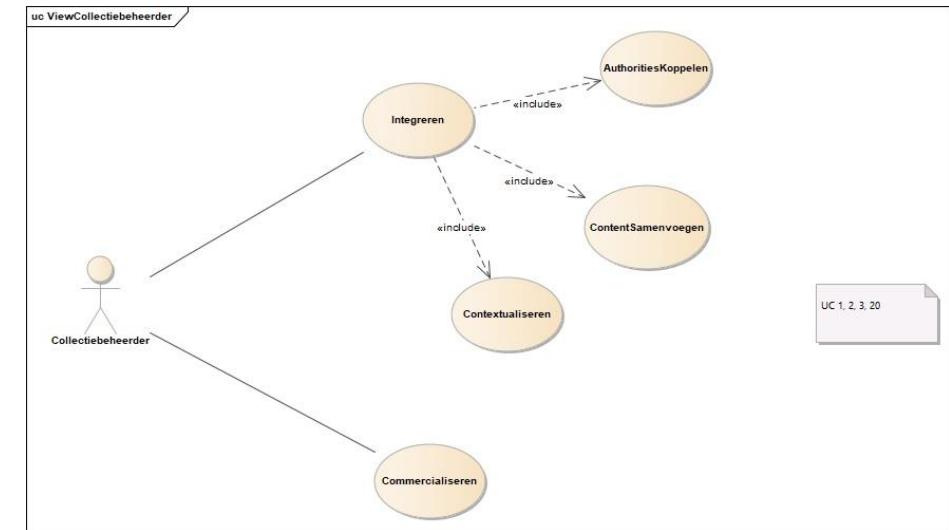
Collectiebeheerder

Use cases verbonden aan Collectiebeheerder

1. Als collectiebeherende instelling wil ik mijn collectie (objecten) contextualiseren door ze te koppelen met collecties of collectieobjecten van andere collectiebeherende instellingen.
2. Als collectiebeherende instelling wil ik zoveel mogelijk contextlagen (collectiemetadata, digitale reproducties van de collectiestukken, provenance, tentoonstellingsgeschiedenis, bibliografie, digitale filmpjes ...) geautomatiseerd samenbrengen voor intern gebruik, maar tevens voor extern hergebruik?
3. Als collectiebeherende instelling wil ik mijn eigen authorities koppelen aan andere authorities.
20. Als museum wil ik de collectie, de verschillende ruimtes ... als assets inzetten binnen een platform voor instellingsmanagement.

Opmerkingen van de werkgroep

- Use cases: Koppelen van collecties, Categorisering op basis van criteria, Ontzamelen en herbestemmen, Roerend erfgoed linken aan het onroerend erfgoed, Bruikleen, Historiek van het object bijhouden ...
- Dienstverlening: Welk kwalitatief materiaal bestaat er over dit object en mag dit gebruikt worden? (licenties)
- Nuttige informatie bij het object: kostprijs, exacte locatie, dequisitie, restauratie-gegevens, staat v.h. werk, uitleen-gegevens, juridische status/erkennung (e.g. Ministerieel besluit) en diens motivatie, subsidies ...
- Commercialiseren nuanceren naar “beschikbaar stellen voor extern hergebruik”.
- Contextualiseren. (e.g. Topstuk)

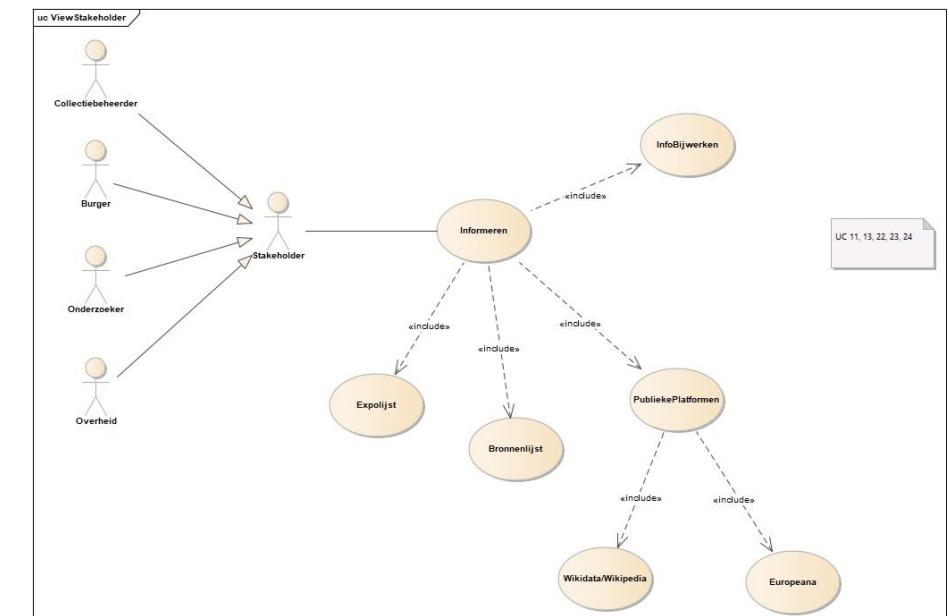
Stakeholder

Use cases verbonden aan Stakeholder

11. Als stakeholder (bruikleenhouder, onderzoeker, bezoeker ...) wil ik weten in welke tentoonstellingen een erfgoedobject opgenomen was en in welke bronnen (catalogi, studies ...) het object beschreven werd (historiek).
13. Als stakeholder wil ik dat metadata van werken toegankelijk zijn via publieke platformen zoals Wikidata of Wikipedia maar ook andere initiatieven zoals bv. Europeana.
22. Toevoegen van nieuwe informatie.
23. Aanvullen van informatie over bestaande objecten.
24. Corrigeren van bestaande beschrijvingen.

Opmerkingen van de werkgroep

- Het moet mogelijk zijn om te kunnen informeren naar metadata en herkomst.
- Extra stakeholders: Bouwheren en aannemers, Toerisme, Onderwijs (didactisch materiaal), Vastgoed (notarissen).

Ontdekte concepten

Klassen en attributen

- Erfgoedobject (status (bv. bruikleen))
 - Roerend, onroerend, immaterieel
- Events
 - Provenance, herkomst, vondst
- Locatie (niveaus van detail)
- Waardering (erfgoedwaarde)
- Collectie
- Museum, depot, archief, gebouw, vestiging
- Collectiebeherende instelling
- Materiaal
- Licentie
- Catalogus
- Studies
- Beoordeling, Criteria
- Externe herbruikbaarheid, Toegankelijkheid
- Formeel kader, wetgeving
- Auteur, Kunstenaar
- Vingerafdruk
- ...

Relaties

- Link tussen Object en Collectie
- Link tussen erfgoedobjecten
 - Bv. een roerend erfgoed object in een onroerend erfgoed object.
 - Deelobjecten
- Link tussen Object en Agent
- Link tussen Object en Collectie
- Link naar Dossier/Zaak
 - Bv. vergunning voor activiteiten.
- Orde van objecten in een collectie volgens waarde.

Eerste fase: Kernconcepten

Klassen en attributen

- **Erfgoedobject** (status (bv. bruikleen))
 - Roerend, onroerend, immaterieel
- Events
 - Provenance, herkomst, vondst
- **Locatie** (niveaus van detail)
- Waardering (erfgoedwaarde)
- **Collectie**
- Museum, depot, archief, gebouw, vestiging
- **Collectiebeherende instelling**
- Materiaal
- Licentie
- Catalogus
- Studies
- Beoordeling, Criteria
- Externe herbruikbaarheid, Toegankelijkheid
- Formeel kader, wetgeving
- Auteur, Kunstenaar
- Vingerafdruk
- ...

Relaties

- **Link tussen Object en Collectie**
- Link tussen erfgoedobjecten
 - Bv. een roerend erfgoed object in een onroerend erfgoed object.
 - Deelobjecten
- Link tussen Object en Agent
- **Link tussen Collectie en Agent**
- Link naar Dossier/Zaak
 - Bv. vergunning voor activiteiten.
- Orde van objecten in een collectie volgens waarde.

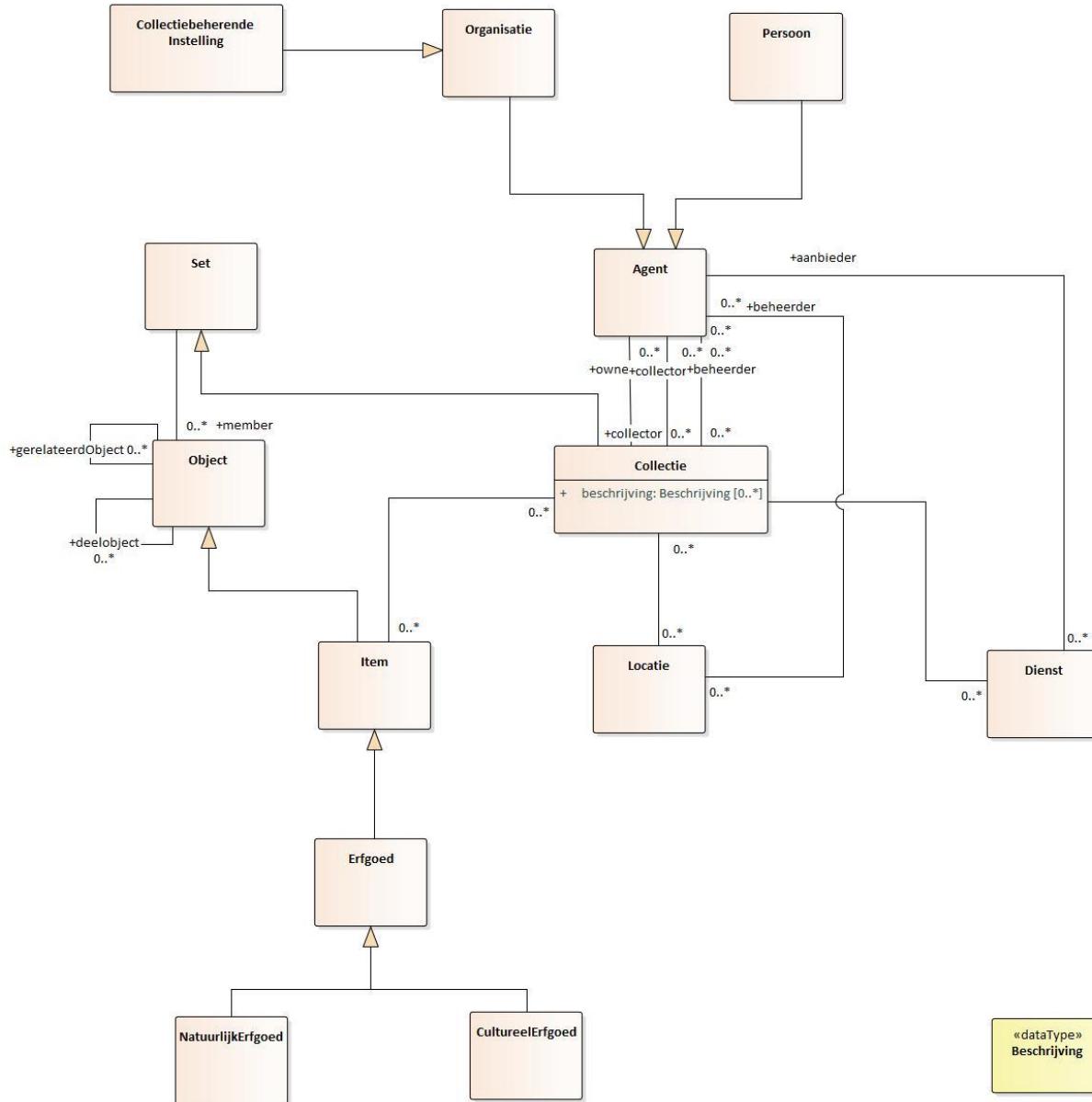
Verwerking van de business workshop

- > Vertrokken van de kern: erfgoedobject en collectie
 - Dublin Core Collection Description Application Profile (DC CD AP)
 - > Collectie, Agent, Item, Dienst, Locatie
- > Vervolgens vergeleken met Linked Art
 - CIDOC-CRM
 - > Object, Set
- > Afgestemd met wetgeving
 - Cultureelerfgoeddecreet, Topstukkendecreet, ...
 - > Cultureel Erfgoed, Collectiebeherende instelling
- > Inspiratie gehaald bij externe bronnen
 - Wikipedia, Oxford Dictionary
 - > Erfgoed
- > Gealigneerd met OSLO

Doel van deze workshop

- Kern van het model valideren.
 - Incl. alignering met bestaande standaarden.
- Definities voor de belangrijkste concepten afkloppen.

Model

**“Item” v.e. collectie modelleren
met bestaande standaarden**

FRBR

- het **werk**: creatie van één of meerdere personen, bv. het Stabat Mater van Antonio Vivaldi, De avonden van Gerard Reve
- de **expressie** van een werk: vertaling, bepaalde uitvoering van een muziekwerk,... bv. een uitvoering met Andreas Sholl, de Engelse vertaling
- de **manifestatie** van een expressie: de uitgavevorm, bv. op cd, gedrukt, ...
- het **item**: specifiek exemplaar van een manifestatie, bv. cd op het rek in bibliotheek x, gesigneerd exemplaar

BIBFRAME 2.0

Work - the conceptual essence

authors, languages, and what it is about (subjects)

Instance - material embodiments

publisher, place and date of publication, and format

Item - actual copy (physical or electronic)

its location (physical or virtual), shelf mark, and barcode

Europeana Data Model (EDM)

Information resource

union of FRBR Work, Expression and Manifestation

The text of a book; a digital object; a musical score; Web resource

Non-Information Resource

any non-digital cultural heritage object; physical things

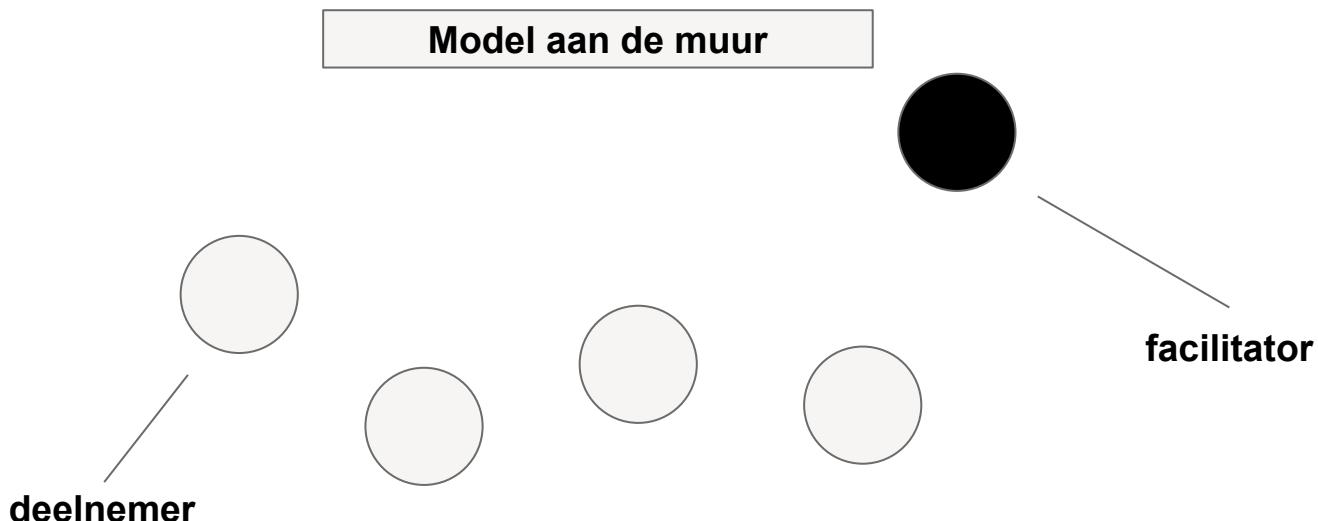
Aggregation of **ProvidedCHO** and **WebResource**

a cultural heritage object describes objects or sets of objects that are listed under one signature in a collection's inventory. What constitutes a ProvidedCHO is exclusively defined by the collection's inventory, i.e. by collection management - not by the nature of the object.

Brainstormsessie

Deel 1: sneuvelmodel

1. Groep verdelen in twee.
2. Model aan de muur bespreken.
3. (Model aan de muur uitbreiden.)

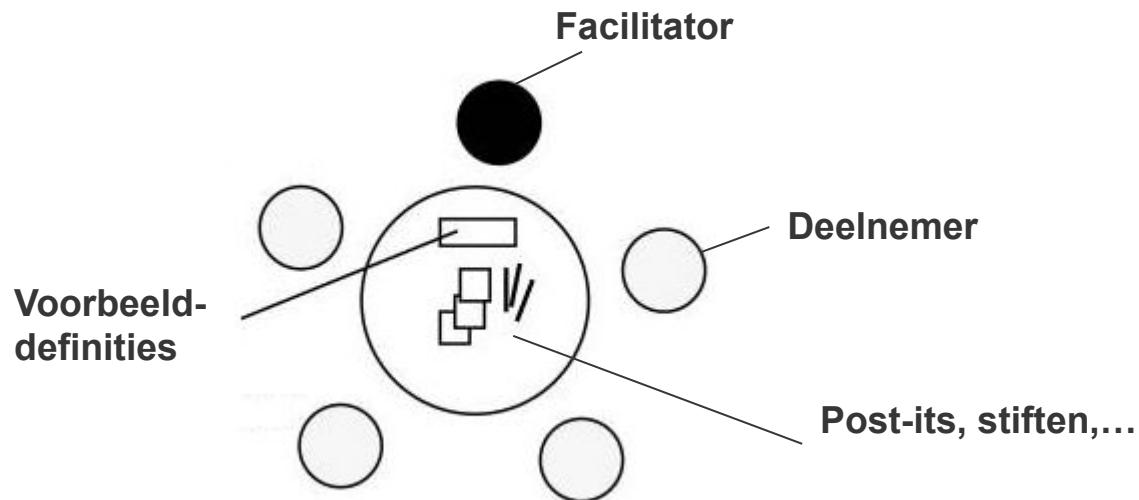
Vragen bij sneuvelmodel

- > Immaterieel erfgoed?
- > Kan een Collectie ook bestaan uit niet fysieke objecten?
- > Kan een Item bestaan zonder Collectie?
- > Is Erfgoed steeds een item?
- > Bestaat Natuurlijk Erfgoed wel?
- > Materiaal?
- > Inhoudelijk versus juridisch object?

Pauze

Deel 2: definities

- > Groep verdelen in twee.
- > Per tafel bespreken we één definitie per ronde.
- > Bij iedere tafel staat een begeleider die de discussie faciliteert.
- > Na 5 minuten schuiven de groepen door naar de volgende tafel.

Item

A concrete realisation of Content. An Item may be physical or electronic. (DC CD AP)

The concrete (incorporating physical and electronic) realisation of Content. (AMCC)

A single exemplar of a manifestation. (FRBR)

Physical objects purposely created by human activity. (Linked Art: Object)

Physical objects purposely created by human activity. (CIDOC: ManMadeObject)

This class includes the Cultural Heritage objects that Europeana collects descriptions about. (EDM: ProvidedCHO)

An individual article or unit, especially one that is part of a list, collection, or set. (Oxford Dictionary)

Collectie

An aggregation of one or more Items. (DC CD AP)

An aggregation of physical and/or electronic Items. (AMCC)

Aggregations of instances of E18 Physical Thing that are assembled and maintained (“curated” and “preserved,” in museological terminology) by one or more instances of E39 Actor over time for a specific purpose and audience, and according to a particular collection development plan. (CIDOC)

A set of related resources (Aggregated Resources), grouped together such that the set can be treated as a single resource. This is the entity described within the ORE interoperability framework by a Resource Map. (EDM: ORE Aggregation)

A group of things or people. (Oxford Dictionary)

Erfgoed

Datgene wat men van de voorouders erft en waarvan het belang door de maatschappij wordt bepaald en gedragen en die mensen zodanig waarderen of waarmee mensen zich zodanig identificeren dat men ze wil bewaren voor toekomstige generaties. (Wikipedia)

Uitingen die gemeenschappelijke betekenissen en waarden krijgen binnen een actueel referentiekader en die worden doorgegeven over generaties heen. (~ Cultureelerfgoeddecreet)

Features belonging to the culture of a particular society, such as traditions, languages, or buildings, that were created in the past and still have historical importance. (Cambridge Dictionary)

Cultureel Erfgoed

Roerende en immateriële culturele uitingen die gemeenschappelijke betekenissen en waarden krijgen binnen een actueel referentiekader en die worden doorgegeven over generaties heen.
(Erfgoeddecreet)

Cultureel erfgoed is een verzamelnaam voor alles wat door vorige generaties is gemaakt en wat nu nog bestaat en een grote waarde heeft voor de gemeenschap. (Vlaanderen.be)

Cultureel erfgoed omvat al het waardevolle dat wij overgeleverd kregen van onze voorgangers, maar ook objecten, verhalen, documenten en tradities die wij aan deze en volgende generaties doorgeven.
(Departement CJSM)

Cultural heritage is the legacy of physical artifacts and intangible attributes of a group or society that is inherited from past generations. Not all legacies of past generations are "heritage", rather heritage is a product of selection by society. (Wikipedia)

Natuurlijk Erfgoed

The term cultural heritage encompasses several main categories of heritage:

- **Cultural heritage**
 - Tangible cultural heritage:
 - movable cultural heritage (paintings, sculptures, coins, manuscripts)
 - immovable cultural heritage (monuments, archaeological sites, and so on)
 - underwater cultural heritage (shipwrecks, underwater ruins and cities)
 - Intangible cultural heritage: oral traditions, performing arts, rituals
- **Natural heritage:** natural sites with cultural aspects such as cultural landscapes, physical, biological or geological formations
- **Heritage in the event of armed conflict**

Bron: UNESCO

Natural heritage refers to the sum total of the elements of biodiversity, including flora and fauna, ecosystems and geological structures. (Wikipedia)

voor de toepassing van deze Overeenkomst worden als "natuurlijk erfgoed" beschouwd :

- door de natuur gevormde monumenten bestaande uit fysische en biologische formaties of groepen daarvan die uit esthetisch of wetenschappelijk oogpunt van uitzonderlijke waarde zijn:
- geologische en fysiografische formaties en strikt begrenste zones, de habitat vormende van bedreigde dier- en plantesoorten die uit een oogpunt van wetenschap of natuurbehoud van uitzonderlijke universele waarde zijn:
- strikt begrensde natuurlijke streken of zones die uit een oogpunt **van** wetenschap, natuurbehoud of natuurlijke schoonheid van uitzonderlijke universele waarde zijn.

Collectiebeherende Organisatie

Een organisatie die een collectie cultureel erfgoed beheert en op basis daarvan een cultureelerfgoedwerking (= het geheel van taken en processen dat een kwaliteitsvolle zorg voor en omgang met cultureel erfgoed garandeert) uitvoert. (Erfgoeddecreet)

=/= Cultureelerfgoedorganisatie = Een organisatie die cultureelerfgoedwerking als kerntaak heeft.

Locatie

A place where a Collection is held. (DC CD AP)

The place (identified physically or electronically) where a Collection is held. (AMCC)

Aanduiding van een geografische positie, dmv coordinaten, een toponiem, een adreslabel, een verwijzing naar een plaats/regio of verwijzing naar een adres. (OSLO-Generiek)

Dienst

The provision of, or system of supplying, one or more functions of interest to an end-user or software application. (DC CD AP)

(Een dienstverlening is een geheel van verplichte of optioneel uitgevoerde of uitvoerbare acties door of in naam van een organisatie. De dienstverlening is ten bate van een individu, een dienstverlening is ten bate van een individu, een bedrijf, een andere organisatie of groepen hiervan. (OSLO-Generiek)

Relatie Item-Collectie

A Relationship between Items or Item-Components and a Collection specifying the manner in which Items or Components are or have been gathered into the Collection. (AMCC: isGatheredInto)

Relatie Collectie-Agent (collector)

A Relationship between a Collector and a Collection specifying the manner in which a Collector causes the Collection to accrue. (AMCC: collects)

Relatie Collectie-Agent (owner)

A Relationship between an Owner and a Collection or CollectionDescription specifying the rights associated with ownership. (AMCC: collects)

Volgende stappen

Bestaande standaarden

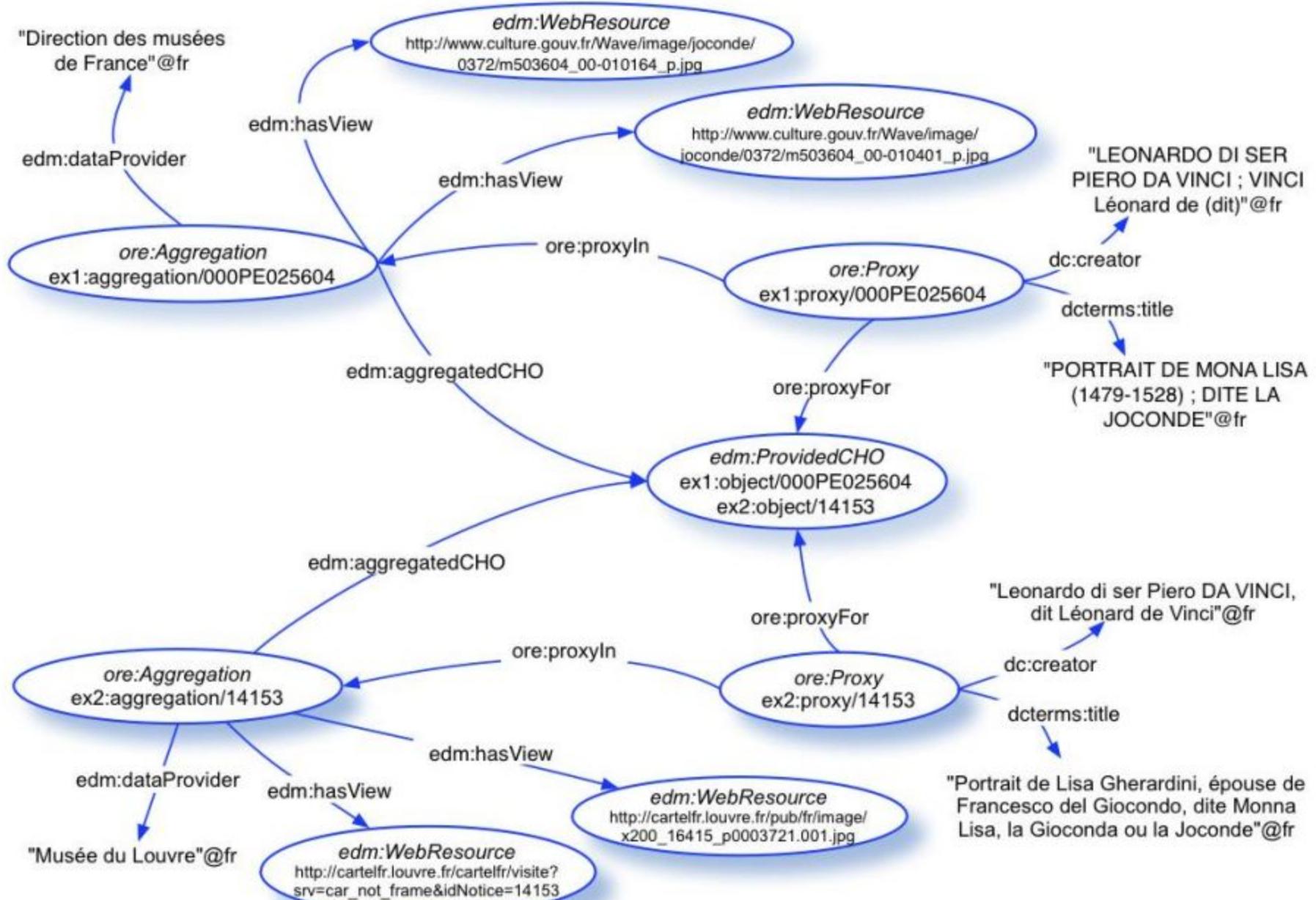
- Dublin Core
- Dublin Core Collection Description Application Profile
- CIDOC-CRM
- LIDO
- **Europeana Data Model (EDM)** → Object-centric
- **Linked Art** → Event-centric
- Wikidata
- OAI - Object Reuse and Exchange (ORE)
- VIAA metadatamodel
- Schema.org
- IIIF
- Bibframe
- Cometa
- SPECTRUM-N
- ?

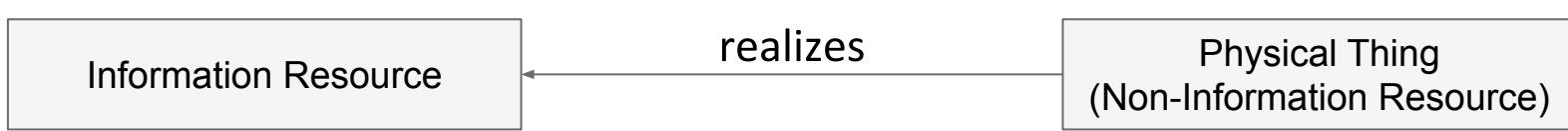
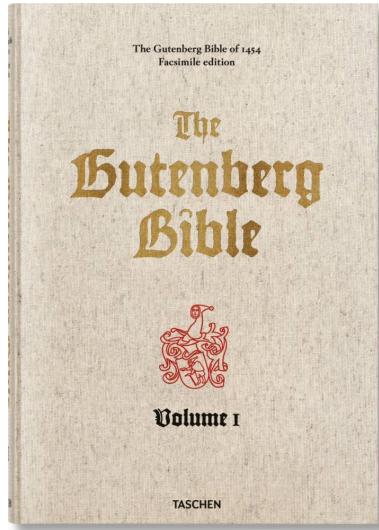
EDM

One of the most important pieces of information expected from providers is the distinction between

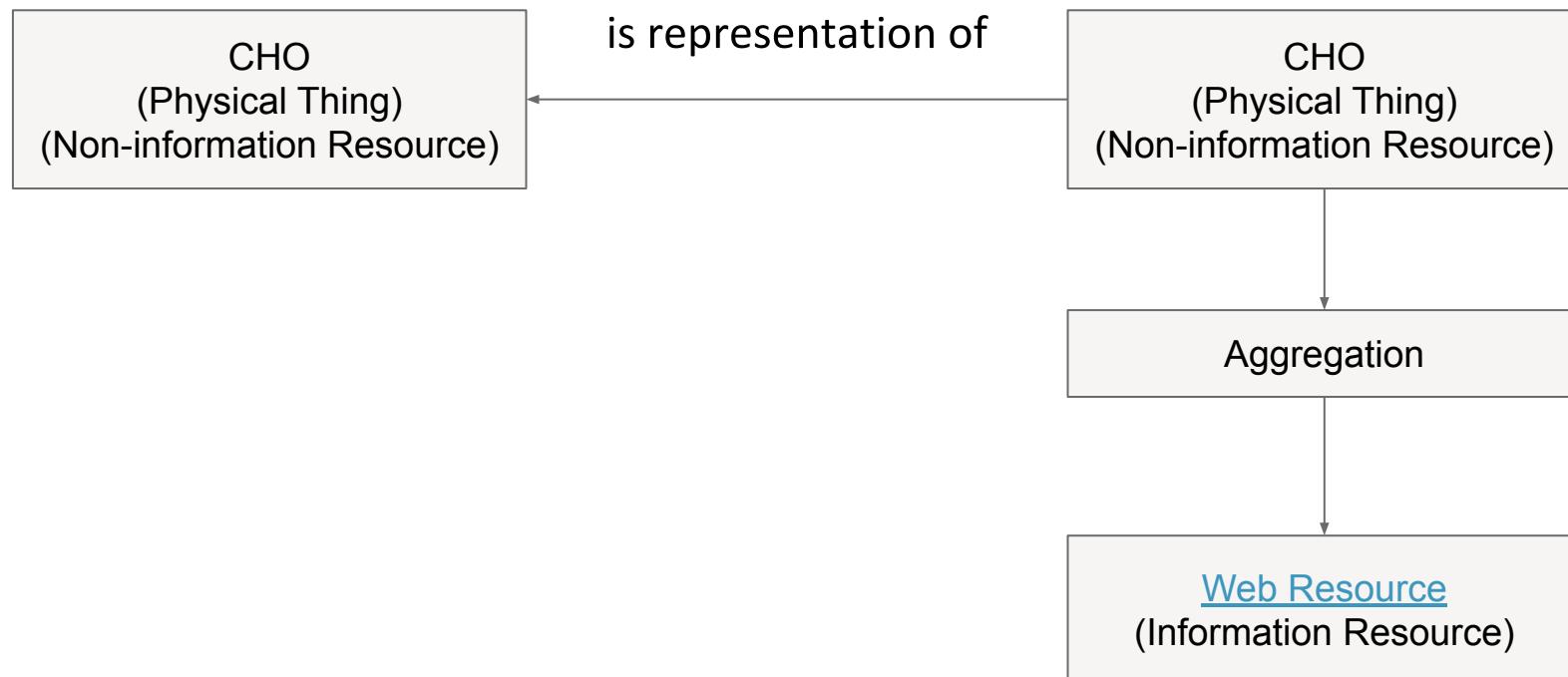
the metadata that applies to the **object** itself,
and the metadata that applies to the **digital representations**
(and the package that holds them together).

Proxies are not strictly necessary for this

Uitbreidingen in de volgende werkgroepen

- > Representatie (EDM)
- > Actoren en hun Locaties
 - Collectiebeherende instelling, erfgoedbibliotheek, ...
 - Archief, Museum, Depot, ...
- > Events
 - Provenance
 - Historiek
 - ...
- > Waardering + wetgeving / formeel kader
- > Andere?

Volgende stappen

- > Verwerken alle input van vandaag.
- > Rondsturen van een verslag van deze workshop.
 - Feedback is zeker welkom.
- > Tweede versie van model creëren.

Thematische werkgroepen

<https://overheid.vlaanderen.be/opleiding/publieke-werkgroepen-oslo-cultureel-erfgoed>

Bedankt!